

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

23 martie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Petru Ursache,

Judecătorii – Petru Moraru și Ghenadie Nicolaev,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriai Orhei din 05 mai 2015 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 iulie 2015, declarat de inculpatul

Balițchi Vasile Ion, născut la 09 iunie 1971, originar r-nul Orhei, s. Dișcova domiciliat r-nul Orhei, s. Puțintei.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 20.12.2014 - 05.05.2015;

Instanța de apel: 28.05.2015 - 02.07.2015;

Instanța de recurs: 18.01.2016 - 23.03.2016.

A CONSTATAT:

1. Prin sentința Judecătoriai Orhei din 05 mai 2015, *pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală*, Balițchi Vasile a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 151 alin. (4) Cod penal, la 10 (zece) ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat în fapt, că la 01 noiembrie 2014, aproximativ la ora 17:45, Balițchi Vasile fiind în stare de ebrietate alcoolică, aflându-se în domiciliul cet. Cojocari Victor, amplasat pe adresa s. Puțintei, r-nul Orhei, urmărind scopul de răzbunare și provocare a leziunilor corporale persoanei, ca rezultat al conflictului iscat pe parcursul aceleiași zile între el și Cojocari Victor, profitând de starea de neputință a ultimului care în acel moment dormea pe cuptor, în mod intenționat i-a aplicat câteva lovituri cu pumnul în regiunea capului, după care la coborât forțat de pe cuptor și în timp ce Cojocari Victor se afla la podea i-a aplicat acestuia și două lovituri cu un scaun din lemn în regiunea capului, acțiuni intenționate soldate cu vătămarea gravă a integrității corporale a cet. Cojocari Victor, în rezultatul cărora ultimul a decedat.

3. *Avocatul Caraman Igor în numele inculpatului*, a contestat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia în partea stabilirii pedepsei, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă mai blândă.

În motivarea apelului apărarea a indicat, că instanța de judecată a stabilit o pedeapsă prea aspră în privința inculpatului, deoarece nu a luat în considerație că inculpatul are antecedente penale stinse.

La fel, a indicat că partea vătămată era o personalitate cu reputație negativă și la momentul săvârșirii faptelor a dat dovadă de un comportament provocator.

Totodată, succesorul legal al părții vătămate, nu a înaintat față de inculpat careva pretenții de ordin material sau moral.

Cu referire la prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, apărarea a menționat că în privința inculpatului ar putea fi aplicată pedeapsa minimă de 5 ani 4 luni, pe când instanța de judecată i-a aplicat maximul pedepsei de 10 ani închisoare.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 iulie 2015, a fost respins apelul declarat de avocatul Caraman Igor în numele inculpatului, cu menținerea sentinței.

Instanța de apel a conchis, că prima instanță la individualizarea pedepsei, a luat în considerație prevederile art. 75 Cod penal, ținând cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

În corespundere cu art. 76 Cod penal, la caz, au fost reținute ca circumstanțe ce atenuază vinovăția inculpatului: recunoașterea vinovăției, căința sinceră, iar conform art. 77 Cod penal, ca circumstanțe agravante - săvârșirea infracțiunii în stare de ebrietate alcoolică.

Având în vedere atât principiul prevăzut în art. 4 Cod penal - umanismul legii penale - cât și cel stipulat în art. 61 alin. (2) Cod penal - pedeapsa penală are drept scop corectarea condamnatului, iar executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice și nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate - precum și posibilitatea obținerii corectării și reeducării vinovaților, instanța de apel a reținut că prima instanță corect i-a aplicat inculpatului Balițchi Vasile pedeapsa închisorii pe un termen de 10 ani, prevăzută de art. 151 alin. (4) Cod penal, ce constituie o pedeapsă corectă, echitabilă și legală și corespunde faptelor săvârșite de dânsul.

A mai remarcat instanța de apel, că la stabilirea pedepsei prima instanță a ținut cont și de condițiile de viață ale inculpatului, care la locul de trai se caracterizează negativ, anterior a fost condamnat, dar concluzii de rigoare pentru sine nu a făcut, mai mult, potrivit art. 17 Cod penal, infracțiunea imputată a fost săvârșită cu intenție, fapt ce denotă că corectarea inculpatului nu este posibilă fără ca acesta să fie supus pedepsei închisorii.

5. Inculpatul Balițchi Vasile, la 22 decembrie 2015, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, a declarat recurs ordinar, solicitând casarea parțială a sentinței și deciziei, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să-i fie stabilită o pedeapsă de 8 (opt) ani închisoare.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu hotărârile judecătorești adoptate la caz, în partea stabilirii pedepsei, considerând că instanțele nu au ținut cont pe deplin de prevederile art. art. 61, 75, 76 Cod penal, precum și de prevederile art. art. 393, 394, 395, 384 Cod de procedură penală.

Mai susține recurentul, că instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor motivelor invocate în apel, iar probelor le-a dat o apreciere unilaterală și superficială.

6. Procurorul, a prezentat referință pe marginea recursului declarat de inculpat, opinând asupra nerespectării termenului legal de depunere a recursului ordinar, termen care expres este stipulat de art. 422 Cod de procedură penală.

7. Verificând argumentele invocate în recursul ordinar în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit art. 432 Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, decide în unanimitate asupra inadmisibilității recursului înaintat în cazul în care se constată că, recursul este declarat peste termen.

Termenul de recurs este un termen procesual legal, durata lui fiind stabilită prin lege. El este absolut și are caracter imperativ, adică depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar dacă totuși recursul a fost declarat după expirarea termenului el urmează a fi respins ca tardiv, cu excepția când întârzierea a fost determinată de motive întemeiate.

În conformitate cu prevederile art. 422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Potrivit dispozițiilor art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Analizând materialele cauzei, Colegiul penal constată, că potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată al instanței de apel din 02 iulie 2015 (f. d. 132-134), dispozitivul deciziei instanței de apel a fost pronunțat în prezența inculpatului Balițchi Vasile, precum și a avocatului acestuia Caraman Igor, ultimii fiind înștiințați că pronunțarea deciziei integrale va avea loc la 16 iulie 2015.

Așadar, la 16 iulie 2015, conform procesului-verbal al ședinței de judecată, a fost pronunțată decizia motivată, în prezența procurorului și a inculpatului Balițchi Vasile (f. d. 134), cărora le-a fost înmănată sub semnătură copia deciziei integrale, fapt ce rezultă din recipisa anexată la materialele cauzei (f. d. 140).

Astfel fiind, reieșind din prevederile art. 422 Cod de procedură penală, în speță, termenul de declarare a recursului urmează a fi calculat începând cu 17 iulie 2015 și care a expirat la 17 august 2015, aceasta fiind și ultima zi pentru declararea recursului.

În speță, Colegiul penal a stabilit că recursul ordinar înaintat de inculpatul Balițchi Vasile, a fost depus prin intermediul poștei, la 22 decembrie 2015, fapt ce rezultă din ștampila aplicată pe plic (f. d. 152), acesta fiind depus cu omiterea termenului de 30 de zile stabilit de lege pentru declararea recursului ordinar.

Având în vedere că, în situația când instanța de recurs respinge recursul ca fiind tardiv, nu se expune asupra circumstanțelor de drept ale cauzei și legalității hotărârii adoptate, din acest punct de vedere, nu există temeii de a se expune asupra legalității deciziei instanței de apel referitor la criticele invocate de inculpat în cererea de recurs nominalizată.

În astfel de circumstanțe, raportând situația reținută în cauză, la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, Colegiul penal constată că lipsesc temeii de drept de casare a hotărârii adoptate în cauză și, prin urmare, se impune soluția

inadmisibilității recursului ordinar declarat de inculpatul Balițchi Vasile, ca fiind declarat peste termen.

8. În corespundere cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpatul *Balițchi Vasile Ion*, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 iulie 2015, în propria cauză penală, ca fiind declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 22 aprilie 2016.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Petru Moraru

Ghenadie Nicolaev